

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valjo za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3—1242

No. 34. — Štev. 34.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 10th, 1937—SREDA, 10. FEBRUARJA, 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

STAVKARJI SE NE MENIJO ZA SODNIJSKO POVELJE

NA ZAHTEVO ZADOSTNEGA ŠTEVILA VOLILCEV UTEGNE BITI GOVERNER MURPHY ODSTAVLJEN

Governer Murphy je preprečil, da se pogajanja niso razbila. — Knudsen je hotel zapustiti konferenco. — Knudsen in Lewis sta vedno pripravljena pogajati se.

DETROIT, Mich., 9. februarja. — General Motors družba je v svoji izjavi naznanila, da se umakne s pogajanj. Vendar pa je izjavila, da je vedno pripravljena na povabilo governerja Murphyja priti k pogajanju, ako bo prepričan, da bodo pogajanja uspela.

V svoji izjavi avtomobilska družba še enkrat poudarja, da vztraja pri svoji zahtevi, da stavkarji zapuste tovarne, predno se bo pričela pogajati za poravnavo.

Popoldne je podpredsednik General Motors W. S. Knudsen vzel klobuk in sukno in hotel oditi iz konferenčne sobe. Governer Murphy pa je zanj in za Lewisa dobil telefonsko zvezo z Washingtonom ter sta nato oba govorila. S kom sta govorila, ni znano.

Eno uro zatem, je Knudsen prišel iz konferenčne sobe in kmalu za njim tudi Lewis in unijski uradniki. Nikdo ni hotel povedati, o čem so razpravljali.

Pozneje je governer Murphy na govornici, da so se pogajanja razbila, odgovoril: "Avtomobilska družba je rekla, da pride vsak čas k pogajanju in Lewis je bil vedno pripravljen."

Peti dan pogajanj je Lewis zopet zahteval, da ima le unija avtomobilskih delavcev pravico pogajati se z General Motors. Avtomobilska družba pa zavrača Lewisovo zahtevo ter pravi, da more to pravico zahtevati samo za delavcev, ki pripadajo k Automobile Workers of America.

Navzlic temu, da so se pogajanja ob eni popoldne v resnici razbila, je Murphy še obe stranki zadržal do dveh. Ta čas se je Murphy razgovarjal z zastopniki obeh strank, toda v različnih sobah.

Governer je prejel mnogo pretilnih pisem, ki ga obsojajo zaradi postopanja v stavki. Toda governerja to ne moti. Ravno tako se tudi governer F. Murphy ni zmenil za pisanje nekega dnevnika, ki zahteva nove governerske volitve.

Po postavi države Michigan more 437,422 volilcev zahtevati, da je sedanji governer odstavljen in da so razpisane nove governerske volitve. Omenjeno število je četrtina pri zadnjih volitvah oddanih glasov.

Cilj sedanjih pogajanj je, doseči sporazum po pogojih, ki bi jih sprejeli obe stranki, da bi moglo zopet pričeti z delom okoli 125,000 stavkujočih delavcev.

"Sedeči" stavkarji se prav nič ne menijo za sodnijsko povelje, da izpraznijo tovarne ter še vedno drže zasedeni tovarni Fisher Body št. 1 in št. 2. — Governer Murphy še vedno ni odgovoril na prošnjo šerifa Wolcotta, da mu da na razpolago 3300 vojakov, ki se nahajajo v Flintu, da bi ž njimi pregnal stavkarje iz tovarn.

DETROIT, Mich., 9. februarja. — Ker pogajanja za poravnavo stavke nikakor nimajo uspeha, je avtomobilska družba predlagala, da vsi njeni nameščenci s tajnim glasovanjem pod nadzorstvom governerja Murphyja izrazijo svoje mnenje glede unijskega vprašanja. Medtem ko avtomobilska družba trdi, da unija United Automobile Workers nima večine med delavci pri General Motors, trdi Lewis, da ima unija avtomobilskih delavcev pri

Preteča stavka v premogovni industriji

FAŠISTI SO ŽAVŽELI MALAGO

Zmagovite fašistične legije so vkorakale v Malago. — Mesto se je podalo brez boja. — Republikanci so pred begom oplenili mesto.

MALAGA, Španska, 9. febr. — Zmagovite fašistične legije generala Gonzala Queipo de Llano so vkorakale v Malago ter zasedle zadnje važne pristanišče, ki je še bilo v republikanskih rokah ob južni obali Španske.

Predaja mesta je bila brez-pogojna. Obramba je popolnoma odvedala. V mestu ni ostala nobena vladna oblast, ki bi razglasila predajo fašistom, ki so takoj vkorakali v sredino mesta.

Okupacija je bila popolna, ko so fašisti z vseh strani ob 9.30 dopoldne prikorakali na Plaza de la Constitucion.

Sredina mesta je bila popolnoma oplenjena in požgana. — Havašova časnikarska agentura naznanja, da so republikanci, predno so se umaknili iz mesta, oplenili vse banke in katedrale.

Fašistični častniki pravijo, da na mestnih ulicah niso našli niti enega trupla, toda domnevajo, da so komunisti tekom obleganja pomorili okoli 5000 fašistov.

Večinoma so republikanski vojniki zbežali iz mesta, kolikor pa jih je ostalo, so se pomešali med civilno prebivalstvo ter ž njim pozdravljali zmagovite fašiste z "Arriba Espana!" — "Kvišku Španska!"

Kot pravi Exchange Telegraph je bil med drugimi republikanskimi častniki ujet tudi bivši vrhovni poveljnik mednarodne brigade v Madridu general Emilio Kleber.

Prebivalci so s kriki veselja pozdravljali fašistične legije, ko so prihajali z vseh strani v mesto.

MALAGA, Španska, 9. febr. — Fašistično poveljstvo naznanja, da so komunisti, predno so pobegnili iz Malage, pobili 4000 do 5000 oseb, ko se je bližala mestu armada generala Gonzala Queipo de Llano. Morjenje je bilo v tegu šest mesecev, toda splošno morjenje ise je pričelo v soboto, ko je faš-

istična armada pričela razbijati na mestna vrata.

Dvesto mož in žena aristokratskih družin je bilo osvobojenih z neke ladje, ki je bila zasedrana v pristanišču.

Ko so prišli v mesto prvi legijonarji in Marokanci, so ljudje prihitali iz kleti ter so poljubljali fašistične rdeče-zlate zastave.

OGORČENJE PROTI HITLERJU

Nemci zamerijo Hitlerju, ker pošilja na Špansko mlade prostovoljce. — Prva opozicija, ki jo je bil Hitler deležen od svojih pristašev.

LONDON, Anglija, 9. febr. — Diplomatični urednik lista "Daily Herald" poroča o vedno naraščajoči nevolji v Nemčiji proti španski pustolovščini kanclerja Hitlerja.

"Prvič v štirih letih je bila jezna kritika obrnjena proti sveti osebi Hitlerja," pravi list. Nemci se posebno hudujejo na Hitlerja, ker so bili njihovi sinovi, ki še niso dosegli vojaške starosti, poslani na Špansko, da se bore ne za nemško stvar.

Vojaški poveljniki so Hitlerju odločno odklonili, da bi bila poslana na Špansko kaka redna armada, vsled česar so nazijski voditelji vzeli mladeniče iz organizacij delavske fronte.

Dalje pravi, da so stariši, ako je njihov sin padel v boju, obveščeni o njegovi smrti naslednje: "Vaš sin je bil ubit na manevrih."

"Pripeljite naše fantje nazaj s Španskega!" Ta klic je bilo slišati na ulicah v Dueseldorfu, kot pravi "Daily Herald", ki nadaljuje: "Ljudje se zbirajo. Še več klicev nevolje. Naglo gre poročilo na policijo. Policija napade. Množica se razkropi."

Vlada je storila vse, da take vesti ne bi šle preko meje, toda vse nič ne pomaga. Kot v Dueseldorfu, se dogajajo taki prizori tudi po drugih nemških mestih, v Berlinu in Monakovem.

"Nizke plače, višje cene, pomanjkanje hrane — vse to je prenesel nemški narod, ker je bilo treba prenesti zaradi narodne moči in varnosti. Toda pošiljati mlade fante skrivaj, da jih pobijejo na Španskem za nemško stvar, je druga stvar." Tako zabavljajo Nemci proti Hitlerju.

stična armada pričela razbijati na mestna vrata.

Dvesto mož in žena aristokratskih družin je bilo osvobojenih z neke ladje, ki je bila zasedrana v pristanišču.

Ko so prišli v mesto prvi legijonarji in Marokanci, so ljudje prihitali iz kleti ter so poljubljali fašistične rdeče-zlate zastave.

družbi večino ter zato stalno zahteva, da ima le ta unija pravico, da se kolektivno v imenu vseh delavcev pogaja z General Motors. Avtomobilska družba je pri volji pogajati se posebej z unijo in posebej z delavci, ki ne pripadajo uniji in je obljubil, da bo tudi druga stranka deležna vseh prednosti, katere bi dosegla ena ali druga stranka delavcev pri avtomobilski družbi.

INNDUSTRIJE SO POLNE ŠPIJONOV

La Folletejev odbor pričenja z odkritji. — Senator je poročilo o svoji preiskavi predložil senatu.

WASHINGTON, D. C., 9. febr. — Senator LaFollette je kot predsednik senatnega odbora Civil Liberties Committee senatu predložil sevoje poročilo iz katerega je razvidno, da se po celi deželi na delu velikanske podjetja, ki hočejo ovreči obstoječo delavsko politiko in uničiti delavske postave.

Poročilo o šestmesečni preiskavi navaja velikansko industrijsko podjetje, čegar lastniki delajo s poklicnimi vojnimi roki v roki, da napadajo državljanke, ker se poslužujejo svoje postavne pravice, da se organizirajo za kolektivna pogajanja.

Preiskovalni odbor obenem s poročilom prosi kongres, da dovolj \$50,000 za nadaljnjo preiskavo. LaFollettejev odbor ravno sedaj razpravlja o vprašanju, ako ne bi kazalo sodnijsko postopati proti Pinkerton National Detective Agency, da navede imena svojih detektivov, ki vodijo industrijsko vojninstvo.

Odvetnik Pinkerton detektivske agenture William F. Whitney preiskovalnemu odboru ni hotel predati imen detektivov in sicer z utemeljitvijo, da bi to dovedlo do nasila in celo do umorov.

Whitney je rekel, da je nameščenee Pinkertonove denžbe Ray L. Burnside, ki je nečestno podal svojo izpoved pred preiskovalnim odborom, prejel prtilno pismo naslednje vsebine:

"Izgini, podgana! Glej, da izgineš iz Toleda in ne prikaži se več!"

Predsednik odbora senator LaFollette je izjavil, da ho o tem še razmišljal ter je nato takoj zaslial načelnika Pinkertonovega urada v Cincinnatiju, Sama H. Bradyja, ki je priznal, da je od leta 1908 pogosto deloval pri delavskem vohunstvu.

Brady je pričal, da ga je pred kratkim General Motors družba poslala v Alexandria, Va., kjer ima John L. Lewis svoj dom, da dobi nekatera pojasnila o CIO, ki sedaj vodi avtomobilsko stavko proti General Motors. Brady je tudi priznal, da je delal tudi za tri podružnice General Motors, Inland Manufacturing Company v Dayton, O., Fisher Body Corporation v Norwood, O., in za Frigidaire Company v Dayton, O.

Odborovo poročilo pravi, da je General Motors družba leta 1935 plačala Pinkertonovi agenturi 167,586, prve mesece letošnjega leta pa je detektivska agentura izdala \$240,000 za

Z 31. MARCEM POTEČE POGODBA MED MAJNERJI IN DELODAJALCI

WASHINGTON, D. C., 9. febr. — John L. Lewis bo prihodnji teden prišel v svoja običajna "lovišča" — v kraje mehkega premoga — da bo tudi tam s stavko dosegel višje plače in irrajše delovne ure.

Lewis, ki je predsednik United Mine Workers of America in tudi kot predsednik odbora za industrijsko organizacijo vodi avtomobilsko stavko proti General Motors, bo 17. februarja razpravljal o položaju premogarjev, ko se bodo v New Yorku sestali zastopniki premogarjev in lastnikov rogov, da se prično pogajati za novo pogodbo, ker poteče dosedanja pogodba 31. marca.

Ako do tega dne ne pride do sporazuma, se bo s 1. aprilom pričela stavka, v kateri bo prizadetih 400,000 premogarjev.

Delavci bodo zahtevali za delavce, ki so plačani od tedna, 50 ur dela na teden brez znižanja

plač; za one delavce pa, ki so plačani od tone, bodo zahtevali višje plače. Lastniki rudnikov pa zahtevajo, da se dosedanji delovni čas 36 ur na teden poviša na 40 ur in za isto plačo.

Pri pogajanjih bo igrala važno vlogo Guffeyeva predloga, katero je zvezno najvišje sodišče svoječasno zavrglo kot protiustavno. Predloga pa je bila sedanjemu kongresu zopet predložena.

DOHODKI DAVKA NA PIJACE

WASHINGTON, D. C., 8. februarja. — Zvezna vlada je za leto 1936 prejela \$110,587,158.20 več davka na opojne pijače kot pa leta 1935.

Po izkazu zakladniškega urada znaša ta dohodek za leto 1936 \$569,081,879.90 v primeri z dohodki lanskega leta \$458,494,721.70.

OČE MLADOLETNE ŽENE ZAPRT

WATERTOWN, N. Y., 8. februarja. — Roka postave je prišla Josepha Roshia očeta 12 let stare Leone, ki se je 15. januarja poročila z 18 let stari Stanleyem Backusom.

Arretiran je bil, ker je zdravniku dr. O. J. Lafontaine napadno navedel njeno starost kot 18 let. Na podlagi njegove navedbe je bil za to starost izdan rojstni list za njegovo mladoletno hčer.

Leona, ki bo postala mati v juniju, še predno bo stara 13 let, se nahaja v varstvu otroškega urada. Njen mož Stanley Backus pa je bil postavljen do sodnijske obravnave pod varščino \$1000.

TUDI V LOS ANGELES JE KONČANA MORN. STAVKA

LOS ANGELES, Cal., 9. febr. E. W. Shuett je izjavil v imenu Industrial Union of Marine and Shipbuilding Workers of America, da je stavka, ki se je začela dne 14. januarja, končana in da se bodo delavci jutri vrnili na delo.

JULIJANA V BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 9. febr. — Holandska prestolonaslednica Julijana je dospela sem s svojim soprogom Bernardom. Mladi par, ki se nahaja na poročnem potovanju, se je prej madil na Poljskem.

MEHIŠKI KOMUNISTI PRETE S SILO

MEXICO CITY, Mehika, 8. februarja. — Vodstvo komunistične stranke je izjavilo danes, da bodo njeni člani s silo razbili vsako zborovanje, na katerem bo nastopil Leon Trocki kot govornik.

podkupnino delavcev, da so izdali svoje sodelavce.

Poročilo pravi, da se je delavskih vohunov posluževalo 36 družb delodajalcev, 14 korporacij, ki se raztezajo po celi deželi, 32 premogarskih tvrak, 28 raznih avtomobilskih družb, 77 železniških družb, 20 parobrodskih družb in več drugih velikih podjetij.

"Glas Naroda"

(A Corporation) Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY. Frank Sakser, President. L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

V ABESINIJI ZOPET TEČE KRI

V južni Abesiniji so Italijani začeli celo vrsto vojaških nastopov zoper Abesince. V gorovju med pokrajinama Sidamo in Bale so se zadnje čase začele zbirati oborožene čete nekdanje abesinske armade. Te sovražne čete stoje nekako v črti med abesinskimi jeziri ter dolino Uebi Šebeli. Te abesinske čete vodi znani abesinski poveljnik ras Desta.

PROBLEMI PRISELJENCA

Deklarantova vdova nima nikakih predprav. VPRAŠANJE: Neki inozemec je pred kratkim umrl. Imel je že štiri leta svoj prvi papir. Ali more njegova žena vporabiti njegov prvi papir in postati državljanka na podlagi istega? ODGOVOR: Poprej je vdova deklaranta (inozemca s prvim papirjem) imela pravico zaprositi za naturalizacijo, ne da bi imela svojega lastnega prvega papirja. Ta predpravica pa je končala z zakonom od 1. 1934. Sedaj mora taka vdova dobiti svoj lastni prvi papir in potem seveda čakati dve leti, predno more vložiti prošnjo za državljanstvo.

Naturalizacijske pravice inozemskih veteranov. VPRAŠANJE: Ali ima inozemec, ki je služil v ameriški vojski tekom svetovne vojne, še vedno pravico zaprositi za državljanstvo brez prvega papirja in brez plačila naturalizacijskih pristojbin? Ali kaj ovira, ako je dotičnik stanoval v inozemstvu po vojni? ODGOVOR: Predpravica do poenostavljene naturalizacije za inozemske veterane, ki so služili v ameriški vojski tekom svetovne vojne, bo nadalje veljavna do 28. maja 1937. Nič ne dene, ako je dotičnik po vojni stanoval v inozemstvu, mora pa dokazati, da je bil zakonito pripuščeno za stalno bivanje, ako se je njegov zadnji prihod pripetil po 3. marcu 1924.

Iz Slovenije.

BRADEŠKO SE IZNOVA OGLAŠA

Za Jožefom Bradeškom nevarnim vlomilcem, ki je pred meseci pobegnil iz zaporov ljubljanske jetnišnice in ki je doma iz okolice Polhovega gradeca, orožniki po vsem Notranjem stalno iščejo sledi, vendar so vsa prizadevanja zaman, čeprav se Bradeško pojavlja z zmerom novimi vlomilskimi podvigmi. Ko je pobegnil iz jetnišnice, se je zatekel najprej domov, da se je založil s potrebno obleko in orožjem nato pa se je skrival v gozdu neke pod Sv. Katarino, odkoder je hodil krast po hribovskih naseljih. Zadnje dni je ponovno vlomil v Poljanski dolini v Lučnah pri Sv. Joštu nad Horjulom, v eni preteklih noči pa se je pojavil v Dolenjem Logatcu, kamor je že od nekdanjega rad zahajal. Posestniku Jakobu Verbiču je ukradel večjo vsoto denarja in blaga, da mu je prizadejal za dobrih 4000 Din škode.

ZADUŠIL SE JE V DIMU

V novi vasi pri Radovljici je 67-letni preužitkar Andrej Mušan, po domače Vrtnikar, prišel ponoči židane volje domov. Zakuril je v gasperček ter zadremal. Nesreča je hotela, da so se med tem, ko je mož trdno spal, vnela drva in suhljad okrog peči, nato pa se tla sama. V sobi nastal ogenj bil gotovo upepelil hišo, če ne bi bilo vse tesno zaprto, zaradi česar se ogenj ni mogel razviti. Bilo pa je v sobi le toliko dima, da se je v njem Mušan zadušil. Zjutraj so ga našli sedečega na kovačev. Verjetno je, da si je hotel možak kako pomagati, a je bilo že prepozno, da bi se mogel odpreti okno in poklicati ljudi.

MEDVEDJE SE SPREHAJAJO

Nepregledni kočevski gozdovi kamor redko zaide noga lovca, so varen dom številne divjadi. Ni naš redki primer, da lovec kje naletijo na sledove volka, med tem ko je divji prašič precej navadna prikazen. Vsako leto jih nekaj postrele. Kakor bi slutili, da jih letos štiti banska naredba, so postali medvedje precej drzni. Rjavih medvedov je po tem gozdnem kompleksu še zmerom mnogo. Sodnemu oficijal Jo-

IMAMO V ZALOGI BLAZNIKOVE Pratique za leto 1937 Cena 25c s poštino vred. "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga Kolektati denar za Špance se mi ne zdi umestno. To se pravi med ameriški Slovenci kolektati zanje. Na Španskem si stojita nasproti dve prilično enako močni stranki: vladna in fašistična. Vladna stranka naj bi bila po zadržilu nekaterih delavska. Pa je le deloma delavska. Na njeni strani se sicer bore socialisti, komunisti in anarhisti, ki pa nikakor niso v večini. Pristaši obilice drugih strank jim pomagajo. Istotako tudi pod Francovo zastavo niso sami fašisti. Še celo o samem Francu zatrjujejo, da ni fašist. Obe stranki — tako republikanci (vladna stranka) kot tudi fašisti — imata vsega dovolj. Tega ne more nihče tajiti, najmanj pa tisti, ki skušajo med Slovenci kolektati za Špance. Španska vlada je poleg angleške in francoske vlade najbogatejša v Evropi. Zlati zaklad, ki ga ni mogel kralj Alfonzo pofatiti in ki izhaja še iz časov odkritja Amerike, je spravila srečno na varno. Menda je v Franciji. Tega zlata je toliko, da lahko še leta in leta pokriva stroške. In za špansko vlado je Rusija z vsem svojim neizmernim bogastvom. Franci pomagajo Mussolini, Hitler in najbolj perfektno organizirana sila na svetu — katoliška cerkev. Španci potemtakem res ne potrebujejo pomoči ameriških Slovencev. Solidarnost je lepa beseda, toda če je v tem primeru dejstvena ali vtelesena, je povsem brez pomena. Če ameriški Slovenci kaj dajejo ali če nič ne dajejo, jih bodo Španci istotako poznali kot poznamo mi španske vasi.

PAIN-EXPELLER. Otrpel hrbet? Dobite dobrodošlo in hitro odpomoc s par vdrgnjenj. PAIN-EXPELLER je bil uspešno rabljen izza leta 1867. LINIMENT

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. V JUGOSLAVIJO V ITALIJO. Za \$ 2.55 Din. 100. \$ 5.00 Din. 200. \$ 7.20 Din. 300. \$ 11.70 Din. 500. \$ 23.00 Din. 1000. \$ 45.00 Din. 2000. Za \$ 6.50 Lir 100. \$ 12.25 Lir 200. \$ 30.00 Lir 500. \$ 57.00 Lir 1000. \$ 112.50 Lir 2000. \$ 167.50 Lir 3000. KUR SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI. Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogoje. IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH. Za izplačilo \$ 5.— morate poslati \$ 5.75. \$ 10.— " " \$ 10.85. \$ 15.— " " \$ 16.—. \$ 20.— " " \$ 21.—. \$ 30.— " " \$ 31.25. \$ 40.— " " \$ 41.50. \$ 50.— " " \$ 51.50. Priloge dobite v starem kraju izplačilo v dolarjih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.— SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naznanilo in Zahvala

S potrjim srecem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je neizprosna smrt pretrgala tuj življenja moji ljubljani ženi, materi in sestri. Josefina Sturm, roj. Branisel. Pokojna je bila rojena leta 1895 v Dolenjavi pri Cerklju. Umrla je po kratki in hudi bolezni pljučnic, previdna s sv. zakramenti za umirajoče, dne 1. februarja 1937 ob 2. uri zjutraj. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Terezije v Johnstown, Pa., na Grandview pokopališče v Johnstown, Pa., po katoliškem obredu. Prisrčno se zahvaljujem tem potom vsem, ki so stali ob strani in nas tolažili in boleli in smrti. Še posebno pa je dolžnost zahvaliti se za krasne podarjene svetlečice stedečim rodbinam: Mr. in Mrs. Drstvenšek, Mr. in Mrs. Grandl, Mr. in Mrs. Hildebrandt, Mr. in Mrs. Adams, vsi na Ferndale, Pa., Mr. in Mrs. Turk, Mr. in Mrs. Dolgan Kelso, Pa.; Mr. in Mrs. Ule, Conemaugh, Pa.; Mr. in Mrs. Čekada, Mrs. Jennie Wagner, Mrs. Mary Čuk, A. F. Petrič, Mr. in Mrs. Frank Čekada, vsi na Parkhill, Pa. Iskrena hvala darovalcem za sv. maše: Mr. in Mrs. Joseph Čekada, Mrs. in Mrs. Harry Čekada, Mr. in Mrs. Math Klučevšek, vsi v Johnstown, Pa.; Mr. in Mrs. Gregor Čekada, Mr. in Mrs. Frank Čekada, Mr. in Mrs. Frank Mele, vsa na Parkhill, Pa. Moja najiskrejša hvala tudi Union Local St. 1169, SNPI, št. 82 in onim, ki so posodili avtomobile za pogrebni sprevid. Toraj se enkrat najlepša hvala vsem za Vašo požrtvovalnost in pomoč. Tebe pa, ljuba žena, naj rablo krije tuj zemlja: bodi Ti večni mir in pokoj, dokler ne snidemo se s Teboj nad zvezdami! Zahlujoči ostali: ANTON STURM, soprog ANDREJ BRANISEL, FRANK BRANISEL, brata JOSEPH ANTON FRANK, sinovi TEREZIJA ČEKADA, teta. V starem kraju zapušta očeta, brata in sestro. Johnstown, Pa., 8. februarja 1937

NAROČILA za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodničke, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov. Knjigarna Glasa Naroda.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Piruhi... SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI NAJBOLJ RAZVESELITE ZA VELIKONOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILLO DENARNE POŠILJATVE v DOMOVINO IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI — Potniški Oddelek "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City Pošljite takoj, da bodo dobili za praznike!

Z velikim zanimanjem sem čital dopis rojaka Simonicha, ki je bil prejšnji četrtek objavljen v "Glasu Naroda". Posebno me je zanimal odstavek, v katerem pravi, da je njegov sosed lani pridelal na 140 akrih toliko krompirja, da je spravil od njega šestdeset tisoč dolarjev čistega dobička. Nehote sem se zamislil... Šestdeset tisoč dolarjev zaslužijo ljudje na leto samo s krompirjem... Le računaj, Zgaga, koliko bi imel, če bi petindvajset let, namesto da si pisal, krompir sadil... Španski kralj Alfonso in bivši angleški kralj Edvard sta sestala na Dunaju. Obdovala sta skupaj in se prijateljsko pogovarjala. Oba sta bivša vladarja, toda med njima je velika razlika. Edvard je svojevoljno stopil s prestola, Alfonso je bil pa palmen z njega. Obema je pa zaprta pot na zvez. Edvardu bolj nego Alfonzu. V nedeljo bodo praznovali v Slovenskem Domu v Brooklynu mladi slovenski tamburaši svoje petletnico. Vsa slovenska kulturna društva v New Yorku jim bodo sodelovanjem pomagala k moralnemu in tudi k gmočnemu uspehu. Če kdo zasluži tako podporo in pomoč, jo zaslužijo mladi tamburaši. Izta ustanovitev Mladinskega Tamburaškega kluba s o večkrat požrtvovalno nastopili na drugih slovenskih prireditvah nego na svojih. V nedeljo je prilika, da jim greaternewyorkski Slovenci s svojo udeležbo izkažejo svojo hvaležnost in priznanje.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LUČ NA OBALI

Večero se je. Morje je gorelo kakor ogromen ognjen obroč. Bori in oljke so se upogibali pod težo zlatih žarkov, ki so lili nanje. Po borovju in grmovju je šelestel mehak zapadnik in med temnimi cipresami je gostolel slavec svojo ljubavno pesem. Zamirajoči dan se je poslavljaj in svoje drhteče ustnice se enkrat pritisnil na sive židve sanmartin kartuzijanskega samostana.

hči za njim ozirala. A ponosno je bil šel mimo vseh. Samo Lauretta, sestra, je smela biti v njegovi bližini. Se je podrtavala luč v redovnikovi zasajeni duši. Misli je na to, na kako čuden način se je bil umaknil iz sveta. Divjal je silen vihar, ko se je bil poslavljaj od matere. Zaveslal je na razburkano morje ter pohitel do mesta, kjer zdej miglja slabotna luč. Po težkem boju v temni noči je slednjič prispel na puteološko obalo. Stopil je na suho, odrinil čoln in se skrivoma splazil — vidi ti so ga mogle samo zvezde — do vrat sanmartinskega samostana.

Zatopljen v misli na domačijo, je gledal proti gričam, ki se nizali v smeri Sant Elma tam se je Parthenopa, lepa kraljica juga, že ogrnila lase v blesteče zvezdni šapelj. Barke in gondole se pozibavajo ob njenih nogah in plešejo ob tihih glasovih mandolin. Bela jadra so videti v črni peni kakor zmajeva krila, oškropljena s krvjo. Tako se je pripravljaj lep Neapelj z vezuvsko bakljo v roki, da s svojimi čari pozdravi toplo južno noč.

Lauretta je stekla do znamenja, prizgala lučko in se zopet vrnila k materi. Čez trinajst mesecev. Zopet se je večerilo. Morje je zopet gorelo ko orjaški ognjeni obroč. Bori in oljke so se upogibali pod težo zlatih žarkov, ki so lili nanje. Zopet je šelestel mehki zapadnik in gostolel zaljubljeni slavec. Zopet je stal redovnik ob zidu samostanskega vrta. Toda mala lučka ni več svetila.

Redovnikov pogled pa ni bil obrnjen na Neapelj, ki je tonil v morju svetlobe, niti ne na vijugasti zaliv — oko mu je počivalo drugod — čisto nekje drugod na posilipski obali, kjer je dehtelo po rožah. Približno sto korakov od obale je gorela luč: V znamenju je podrtaval plamenček in nežno osvetljeval Madonin kip. Ta slabotna luč je božala tih hram njegovega srca in ga napoljevala s sladko bolečino.

Mati je pogleda v oči, otožno in resno. "Mati, če tam zunaj ne zamiglja lučka, potem si za mojega brata mrtva. Vsak dan se iz San Martina ozira tja, da vidi to luč. To je zanj znamenje, da si še živa. Ko je bil stopal v čoln, mi je menda desetkrat naročil: 'Lauretta, ne pozabi na lučko!' In iz čolna mi je to še enkrat zaklical." "Sladki moj Silvij, ljubi sin! je zajelača mati in solza ji je zdrknila po licu.

Tam počiva njegov oče. Valovi se zgrinjajo nad njegovim grobom in mu šume nagrobne žalostinke. Kolikokrat se je vozil tamkaj z Lauretto, svojo vroče ljubljeno sestro. In oče je bil tam najraje razpenjal svoje mreže in si pri tem popeval ribiški pesem. Da, redovnik je bil nekdo ljubljenec vseh ribičev od Puteola do Sorrenta. Lasje so se mu izpremenjali v črni valovih. Ni se samo ena ribiške

Lauretta je zatisnila oči in jo spremlja na pokopališče. Prišel je tretji dan. Opolnoči se oglasi samostanski zvon, in kliče v kor pobožno redovnico, ki so bili dremali. Potegnili so si oglavnice čez glavo, vzeli vsak svojo svetilko, stopili iz celice in se preko samostanskega vrta napotili v cerkev. Slišati je samo žuborenje studenca, drsanje sandal in šum raskavih plaščev. Tudi nekdanji posilipski ribič se počkropi z blagoslavljenjo vodo in stopi v božji nam. Nihče ne ve za njegovo bol. Po polnoči se oglasi lesen kipepec. Dostojanstvena prirojena postava se dvigne in začne z zateglim glasom: "Oremas (Nadaljevanje na 4. strani.)

IZ POPLAVLJENEGA OZEMLJA

Mlika je bila posneta pri mestu Poplar Bluff v državi Missouri. Zdaj je začelo vodovje upadati, toda povzročena škoda znaša več sto milijonov dolarjev.

Iz Jugoslavije.

Ogenj je uničil veliko žago.

Lesno podjetje Zeta ki eksploatira gozdove na planini Somini v Bosni, je pred tremi leti zgradilo veliko žago, v kateri je bilo zaposlenih preko 100 delavcev. Te dni pa je v tej žagi izbruhnil požar, ki je do temelja uničil veliko žago in velike sklade lesa. Močno so poškodovani tudi stroji in nekateri sploh ne bodo več za rabo. Nesreča je nastala po golem naključju, ko se je razlila večja količina bencina. Žaga je bila zavarovana za 800,000 Din. Škoda pa je precej večja.

Tovarno kovanega denarja

so orožniki po naključju odkrili v vasi Stružec, ki je 20 km oddaljena od Siska. Nekemu posestniku v neki drugi vasi so bili ukradeni konji in so orožniki zasledovali tatove po vsem okolišju. Tako so prišli tudi v Stružec in v prvi hiši, v katero so se bili napotili so našli pravo kovačnico denarja. Najrazličnejše naprave za kovanje denarja so našli še v dveh drugih hišah. Modeli za vse vrste kovanega denarja so bili dobro izdelani a tudi kovanici, ki so bili napravljeni v teh kovačnicah, so se precej dobro posrečili. Ponarejeni kovani denarji so bili v prometu in zatrjujejo aretirani falsifikatorji, da so jih napravili doslej samo kakih 900 kovanecv.

V 94 letu starosti je postal ubijalec.

V Dolci pri Virovitici se je odigrala krvava rodbinska tragedija, ki sicer ni nenavadna po motivih, pač pa velika senzacija zaradi tega, ker je krvavo dejanje izvršil 94-letni starac. Na prevžitku pri svojem 68-letnem pastorku Aleksandru Vejiću je že dolga leta živel bivši posestnik Franjo Pap, ki je zdaj starac že 94 let. Očim in pastorek sta se sprva dobro razumela, v zadnjih letih pa je dobil starec fikсно idejo, da se ga hoče pastorek iznebiti in da mu streže po življenju. Starec je ljudem pripovedoval, da ga hoče pastorek zastrupiti. To se je govorilo po vasi in prišlo je tako daleč, da je Vejiću neke sosedice tožil zaradi razžaljenja časti. V Vejićevi hiši ni bilo več miru in vsak dan se je starec pripravil s poštokom. Oni dan ga je napadel s britvijo in ga je nevarno ranil. Preden so sosedje prihitali na pomoč in doklicali zdravnika, je nesrečni Vejiću izkvrvel.

Dva uboja po pomoti.

V naselju Biletići pri Tesliću sta brata Mitar in Rajko Babić ubila s sekirami dva svoja soseda Stanka Ralića in B. Markovića, meneč, da sta razbojnika. Brata Babića imata svojo hišo na samem in sta bila že nekajkrat okradena. Živel sta v velikem strahu pred zločinci. Ono noč je nekdo na vso moč razbijal po hišnih vratih, brata sta pograbila sekire, odprla vrata ter pričela s sekirami udrihati po dveh temnih postavah. Oba doždevna napačca sta se kmalu zgrudila mrtva na tla, potem pa sta brata opazila, da sta po pomoti ubila dva svoja dobra znanca in soseda. Ralić in Marković sta nekje praznovala slavo in ko sta vinjena prišla pred Babićevo hišo, sta pričela iz objestnosti razbijati po vratih. Brata Babića sta se takoj po krvavem dejanju napotila k sodišču.

Zaplenjen saharin.

Policija v Čakovcu je zvedela, da je na poti v Zagreb avtomobil z večjo količino saharina. V vasi Nedelišće, odkoder

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

- ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30
AZAZEL, trdo vez. 1.00
BENEŠKI TEGOVEC. Igrokaz v 5. dejanj. 50
CYRAN DE BERGERAC. Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
ČRNE MASKE
Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35
GLOBOKA ruska drama je podana v jako lepem slovenskem prevodu.
EDA, drama v 4. dejanjih 60
GOSPA Z MORJA, 5. dejanj 75
KREUTZERJEVA SONATA
Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 60
S čudovitim mojimstvom prilike Tolstoj v tem romanu bralca nase. Mužnoma doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strahnega konca.
LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50
LJUDSKI ODER:
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanj 60
MAGDA. Spisal Alojzij Remec, 86 strani. Cena 45
Zelo igra uboga dekleta v dvanajstih prizorih. "To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpuša in umira po krivdi moža."
MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30
MOGOČNI PRSTAN, Mitčinski, 52 strani 35
NAMIŠLJENI BOLNIK, Mollere, 80 str. 50
OB VOJSKI. Igrokaz v štirih slikah 30
OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAJŠČAKA
47 strani. Cena 30
Ta veselogra znanega češkega pisatelja Vrhlickega je namenjena predvsem manjšim odrom.
PETRČKOVE POSLEDNJE SANJE
Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40
Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.
POTOPLJENI ZVON
Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50
Dramatska bajka v petih dejanjih.
PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanj 35
REVIZOR, 5. dejanj, trdo vezano 75
R. U. R. Drama v 3. dejanjih z predigro, (Čapek). Vezano 45
ROKA V ROKO 30
MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano, 151 str. Cena: mehko vezano 70
Vez. 90
OTHELO, Shakespeare. Mehko vezano 70
SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70
SKOPUH, Mollere, 5. dejanj, 112 str. 50
SPODOBNI LJUDJE ("ŽIVETI")
Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30
To je ena izmed petih enodejansk. šljih dejanj se vrši pred svetovno vojno. Namen ki ga je imel pisatelj, nam odkriva na čemu knjige z besedami: — Ni strup, sen, več zdravilo, kar ti dajem.
TESTAMENT
Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35
Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizoritev je omogočena povsod, tudi na takih odrih, ki ne zmorejo za svoje predstave prevelikih stroškov.
TONČKOVE SANJE NA MIRLAVŽEV VEČER
Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 50
ZAPRAVLJIVEC, Mollere, 3. dejanja, 107 str. 50
ZGODOVINSKE ANEKDOTKE. Cena 20
ZA KRIZ IN SVOBODO. Igrokaz v 5. dejanjih
ZBIRKA LJUDSKIH IGRE.
3. snopič. Milin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje
13. snopič. Vestalica, Smrt Marije Devic, —
Marjin otrok 30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, —
Materin blagoslov 30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fajols in
Neža 30
2. snopič. Sv. Just, Ljubzen Marjinega otroka 30
PESMI in POEZIJE
AKROPOLJS IN PIRAMIDE 30
BALADE IN ROMANCE, trda vez. 1.25
broširana 1.00
KRAGULČKI (Utva) 45
BOB ZA MLADI ZOR, trda vez 40
MOJE OBZORJE. (Gangl) 1.25
NARCIS (Gruden), broš. 30
NARODNA PESMARICA. Cena 50
POLETNO KLASJE. Cena 50
PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez. 35
SLUTNE (Albrecht), broš. 30
POHORSKE POTI (Glaser), broširano 30
STO UGANK (Oton Zupančič) 50
VJOLICA. Pesmi za mladost 50
ZVONČKI. Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano 50
ZLATOBROG, pravljice, trda vez 50
ŽIVLJENJE
Spisal Janko Samec, 100 strani. Cena 45

PESMI Z NOTAMI

- MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Ameriška slovenska lira. (Holmar) 1.00
Orlovske himne. (Vodopivec) 1.20
Pomladanski odmevi, 11. zv. 45
SLOVENSKI AKORDI
22 mešanih in moških zborov, ugalsol Karl Adamič Cena 1.50
PLANINKE
Pesmi za sopran, alt, tenor in bas, ugalsbil J. Laburnar Cena 1.20
MOŠKI ZBOR
Gorski odmevi. (Laburnar) 2. zvezek 45
Trije moški zbori. (Pavček)
Izdala Glasbena Matica 40
DVOGLAS NO
Naši himni 50
MLADINI
Osem mladinskih pesmi ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika s klavirjem ali harmonijem. Ugalsil Emil Adamič Cena 1.00
MEŠANI ZBORI
Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica .. 45
RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovini. (Foerster) Izdala Glasbena Matica .. 40
Gorske evetlice. (Laburnar)
Četvero in petero raznih glasov 45
V pepelnici noči. (Sattner)
Kantanta za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi. (Prelovce). Za moški zbor in bariton solo 20
MALE PESMARICE
Št. 1. Srbske narodne himne 15
Št. 1a. Što čutiš, Srbije tužni 15
Št. 11. Zvečer 15
Št. 12. Podoknica 15
Št. 13. Slavček, zbirka šolskih pesmi. (Medved) 25
Lira. Srednješolska, 1. in 2. zvezek po 50
Troglanski mladinski zbor primeren za troglaser ženski ali moški zbor. 15 pesmic. (Pregel) .. 1.00
MEŠANI IN MOŠKI ZBORI. (AU) —
3. zvezek. Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40
6. zvezek. Opomin k veselju; Sveta noč, Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Gestlo 40

CERKVENE PESMI

- Domači glasovi. Cerkevne pesmi za mešan zbor 1.00
Tantum Ergo (Premrl) 50
Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50
Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Foerster) 50
K svetemu Rešnjemu telesu (Foerster) 40
Sv. Nikolaj 60

10 EVHARISTIČNIH PESMI

- Za mešan zbor Cena 1.00
MISSA in Honorem St. Josephi, Kyrie Cena 1.00
HVALITE GOSPODA
Pesmi v čast svetnikom, mešan zbor. Cena 1.00

PRILožNOSTNE PESMI

- za izvan cerkvene in društvene slavnosti, sestavil A. Grum. Mešani in moški zbori. Cena 1.00

NOTE ZA CITRE

- Koželjski. Poduk v igranje na citrah, 4 zvezki 3.50
Buri pridejo, koračnica 20

NOTE ZA TAMBURICE

- Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.00
Na Gorovskem je fletno 1.00

RAZGLEDNICE

- Newyorške. Različne, ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40
Narodna noša, ducat 40
POSAMEZNI EGMADI po 5 centov

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTINE PROSTO
Naslovite na: —
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

peljeta cesti proti Mariberu in Zagrebu so policisti ustavili avtomobil in v njem našli večjo količino saharina, last Petra Kropca in Alojzija Zorčiča iz Maribora. Tihotapca sta bila oborožena s pištolo in dvema lovskima nožema, pa ju je policija iznenadila, tako da nista mogla misliti niti na obrambo

niti na beg. Oba tihotapca so odvedli v zapore okrajnega sodišča v Čakovcu, kjer bosta ostala, dokler finančna oblast ne izreče kazni. Kropce in Zorčič sta znana tihotapca in sama priznavala, da sta bila leta 1934 v Zagrebu kaznovana zaradi tihotapstva igralnih kart na 100,000 Din globe.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Poslovilno pismo ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H. 40

Kolikor mirno more, reče Lona Meti: "Samo delajte dalje, Meta; le kovčeg hočem odpeljati." Meta ni bila posebno obdarjena z razumom, toda čudi se, da je prišla milostljiva gospica na hodnik, ko bi mela biti v svoji sobi. Toda zaradi tega si ne beli glave. "Prosim, povejte mami, da sem ji napisala, da bom poslala kovčeg."

Meta prikima in si obriše svoje mokre roke ob predpasnik. Lona gre mimo nje za šoferjem, ki nosi na rami kovčeg. Poloti se je nepopisen strah, da bi sedaj nenadoma prišel Ludvik, ali pa bi se vrnila mačeha. Trese se po celem telesu. Toda nikdo je ne sreča in nemoteno stopi v avtomobil. Še enkrat pogleda hišo navzgor in svoje okno. Nato pa se nasloni na sedežu in se oddahne, kot bi ušla veliki nevarnosti in avtomobil vozi dalje. Na postaji si kupi vozni listek drugega razreda do Hamburga. Tudi odda kovčeg. Nato se pelje na urad za potne liste. Tu naglo opravi. Gre v banko, dvigne pet tisoč tristo petdeset mark in napiše nakaznico za pet tisoč mark na očeta. Ko tudi to opravi, gre v potniško pisarno, da izve, kdaj pelje prvi parnik v New York in izve, da bo prihodnji dan odplul iz Hamburga. Še ena kabina prvega razreda je bila prazna in jo vzame ter je ravno še izhajala s svojim denarjem, da se ji ni bilo treba dotakniti pet tisoč mark. Kot v mrlzici je vse to izvršila. Ko je enkrat gotova, da bo odpotovala, odda pismo na očeta in na Ludvika. Nato se zopet pelje na postajo in ima ravno še nekoliko časa jesti.

Z zaprtimi očmi nato sedi v vlaku. Oddelek je slučajno prazen; do Hamburga je bila sama in bilo ji je samo prijetno. Brez vsake volje se prepusti svoji srčni bolesti. Jutri, ko se bo Ludvik vrnil iz Lipskega, se bo že peljala s parnikom po širokem morju. In Ludvika ne bo nikdar več videla. Nikdar ne bo več njegov nežni in ljubeznivi pogled počival na njej, nikdar več ne bo slišala njegovega ljubeznivega glasu, ki je njeno ime vedno tako nežno izgovarjal. Vse to je minilo — za vedno. Tudi Ludvik jo bo pozabil; mogoče bo še vesel, da se je je rešil. Kajti vedela je, s spoštovanjem se je izgubila tudi ljubezen. Ludvik ni bil človek, ki bi mogel še ljubiti, ako je moral zaničevati. Vse je minilo — in Ludvik bo vesel, da je bil prost. Proti temu pa se upira njena ljubezen. Ne, ne, ne bo se veselil, še posebno ne, ko mu bo s svojim odhodom prinesla dokaz, da ji je delal krivico. Bolj mu bo žal, kot takrat, ko mu je pisala poslovilno pismo. Pri tej misli ji slednjico privro olajševalne solze in spolze po blelih licih. In mirno jih pusti teči, ker je bila sama. In ko naslednjega jutra odpluje parnik, stoji Lona bledega, prečutega obraza ob ograji in gleda na mahajoče ljudi. Nikogar ni, ki bi ji mahal v zadnji pozdrav. Sama je, zapuščena, s srečo, ki ji leži v prsih kot kamen. Z mrtvimi, praznimi očmi gleda na izginjajočo domovino.

Major je zelo potr odšel iz hiše. Četudi svoji ženi ni ničesar več očital, je vendarle čutil, da je igrala nepošteno igro. In da se bo navzlic temu moral za njo pri Ludviku zavzeti, mu je bilo mučno. Ni se mogel otrsti neveselega razpoloženja; nekaj ga je mučilo in brez vsakega veselja je šel za vsakdanjim delom. Vedno po stopnicah navzgor in navzdol, vedno na lovu za ljudmi, s katerimi je mogel skleniti kako zavarovalno pogodbo. Tudi danes je njegov uspeh precej nezadovoljiv. Truden in izmučen gre pozno popoldne v urad zavarovalnice, da, kot vsak dan, položi račun o svojem delu. Začuden pogleda pismo, ki mu je bilo vročeno. Takoj spozna Lonino pisavo in se prestraši. To je jako nenavadno, da slutiti, da se je moralo nekaj zgoditi. Nemirno odpre ovitek in bere:

"Moj ljubi oče! Oprostiti mi moraš, ako sem Te užalila. Verjemi mi, da ne morem drugače. Ko prideš domov, me ne boš več našel. Ne morem ostati, papa; z mamino ne morem več ostati pod isto streho, po vsem tem, kar se je zgodilo in ne morem postati žena Ludvika Hennersberga. Mogoče me ne boš razumel, ne boš mogel vedeti, kako strašno mi je, da mi Ludvik ne zaupa, da mora misliti, da sem vedela za mamino igro in sem v to privolila. Po mojem mnenju zakon, ki ne sloni na obojestranskem, neomahljivem zaupanju, ne mora biti srečen. In kadar je zaupanje med dvema človekoma omajano, ne more biti nikdar popravljeno, posebno še, ko ne morem dokazati, da sem popolnoma nedolžna. Neizmerno bi me že mučilo, ako bi se skušala opravičiti. O vsem tem sem pisala Ludviku in sem se mu odpovedala. Da tajno odhajam od hiše, mi oprostite. Toda prav gotovo bi me zadrževali in vendar nisem mogla ostati. Toda ne imej nikakih skrbi, na banki sem Ti nakazala pet tisoč mark, da ne bosta prišla v stisko. To zadostuje s tem, kar zaslužiš, saj za eno leto. Drugo polovico denarja sem vzela s seboj, da ne pridem v zadrego. Nikar pa se ne vznemiraj; na razpolago imam izborna službo, toda moram precej daleč potovati, da jo morem nastopiti. Oprostite mi, če Ti danes še ne povem cilja svojega potovanja; najprej hočem biti na mestu in Ti bom pozneje sporočila svoj naslov. V nekaj tednih Ti bom o vsem sporočila. Zdravstvuj, ljubi papa, ne huduj se na me, ker drugače nisem mogla napraviti. Danes Ti ne morem več pisati; vse je polno ran v meni. Vedno me imej nekoliko rad, papa, in odpusti mi. — Tvoja obupana Lona."

Major mora sesti; bled je in prepačen. Nek uradnik stopi k njemu in ga skrbno pogleda. "Gospod major, ali vam ni dobro?" Major pogleda, se strese in vtakne pismo v žep. Pri tem se mu roka trese. "Bo že prešlo; samo majhna slabost — malo preveč sem delal in pomladni zrak človeka premaga," pravi hripavo. In stari vojak vstane in se zravna. Opravi svoje posle in se odpravi domov. (Dalje prihodnjik.)

Tiskarna v vodnjaku.

Iz Celovca poročajo: Celovško policijsko ravateljstvo je izdalo sledeče poročilo:

Pri Sv. Petru v Celovcu, kakih pet kilometrov od središča mesta stoji majhna lesena kočica, ki je last brezposelnega pomožnega delavca Falnerja, kateri stanuje tukaj s svojo družino. Ljudje težko žive. Kakih 50 metrov okoli kočice je nekaj njive in vrta, kar je poleg kočice edino premoženje revnega delavca.

Dasi je bila ta revščina in zanemarjenost daleč vidna, je bil pa vodnjak na tem zemljišču v zelo dobrem stanju. Voda v tem vodnjaku je bila kakih 10 metrov globoka. Iz te globokine so jo v vedru s pomočjo kolesa vlačili na dan. Kadarkoli je policija iskala skrivališča komunistične protizakonite delavnosti, vsekdar je prišla do tega vodnjaka do katerega so vodile sledi. Toda nikdar ni mogla odkriti skrivnosti. Na delavčevem zemljišču je policija že večkrat dala kopati, vendar vedno brez uspeha. Vendar se je policija vlasti vodnjak zdel sumljiv, ker je pod vrhnim robom zelo lepo izdelan betonski rob. Sedaj se je policija lotila tega vodnjaka. Vodnjak je bil na spodaj vedno širji, kar je sum še povečalo. Detektiv je stopil na rob ter se počasi spustil v vodnjak. Takoj je opazil, da je znotraj pritrjena lestev, katera je vodila v mokro in temno globokino. Detektiv je sedaj plezal po tej lestvi. Ko je prišel 2 metra in 80 cm globoko, je v vodnjakovih stenah zagledal veliko luknjo.

Luknja je bila kakih 30 cm široka ter je doela zadoščala, da se je skozi njo lahko splazil odrasel moški. Detektiv je brž zlezal skozi luknjo ter je takoj nato že stal v podzemskem hodniku, ki je vodil v podzemsko shrambo, ki je bila 3 metre dolga, 1,80 m široka ter 2 m visoka. Pod, stene in strop v tej sobi — vse je bilo strokovnjaško betonirano. Soba je bila opremljena tudi za stanovanje. Pred vhomom v sobo je na hodniku stala pripravljena napolnena strojna puška, ki je bila tako postavljena, da je lahko obvladala ves hodnik. Zraven strojne puške je ležal še rezervni pas s patroni. V zabojih so našli še eno strojno puško, ki je bila sicer razložena, vendar doela rabna. Zraven je bilo v zaboju še polno streliva. Pripravljenih je bilo zunaj zaboja še pet pištol ter ena puška repetirka. Tudi za to orožje je bilo dovolj streliva. Kakor je videti, je bilo v tej podzemski trdnjavi vse pripravljeno za obrambo.

Poleg tega orožja pa so našli

pro matre defunetta — meliro za pokojno mater! — Nikakega imena, kraja, časa.

Čigava mati? Nihče ne ve, nihče ne slut, koprena pokriva skrivnost, kakor mala gomila materin grob. Toda vsi molijo, vsi sklanjajo glave in pošiljajo svoje misli domov k dragi materi. Ali še živi, ki sem jo bil zapustil kot deček? — Nihče ne odgovorja. Olpovej se! Nosi svoj jarem.

A eden med njimi le ve. Posilipski ribič. Njegova mati je umrla. To mu je bilo naznani znamenje v temi na oni strani obale.

A nihče ne opazi vroče solze, ki mu je zastrla oko. Popil je je iz samega usmiljenja plašje. Nemo, brez besede se vrača iz cerkve kakor drugi, da dalje nosi sladko breme, dokler ne

v podzemski sobi se tiskarski stroj, ki je tehtal 10 stotov, dalje dva stota tiskarskih erk in materijala, več stavka, pripravljene za tisk in druge tiskarske pripomočke. V tej podzemski tiskarni so komunisti 4 leta tiskali svojo propagandno tiskovino, katero so izdajali pod naslovom "Koroški boljševik". Ker so bili organizatorji tega podzemskega podjetja prepričani, da policija nikdar ne bo našla njihovega skrivališča, so bili zaradi tega nenavadno predrzni ter so se v zadnji številki svojega lista iz policije odkrito norčevali.

Med tem ko so orožje in strelivo lahko spravili iz podzemseke trdnjave, je bilo pa mnogo težje spraviti na dan težki tiskarski stroj. Moral je priti na pomoč oddelek pionirjev, ki so morali razstreliti nekaj zabetoniranega hodnika. Preden so s Skripei mogli težki stroj potegniti iz vodnjaka. Doslej so aretirali zaradi tega odkritja 12 ljudi, med njimi nekatero prav iz notranjega mesta.

LUČ NA OBALI

Nadaljevanje s 3. strani.

pro matre defunetta — meliro za pokojno mater! — Nikakega imena, kraja, časa.

Čigava mati? Nihče ne ve, nihče ne slut, koprena pokriva skrivnost, kakor mala gomila materin grob. Toda vsi molijo, vsi sklanjajo glave in pošiljajo svoje misli domov k dragi materi. Ali še živi, ki sem jo bil zapustil kot deček? — Nihče ne odgovorja. Olpovej se! Nosi svoj jarem.

A eden med njimi le ve. Posilipski ribič. Njegova mati je umrla. To mu je bilo naznani znamenje v temi na oni strani obale.

A nihče ne opazi vroče solze, ki mu je zastrla oko. Popil je je iz samega usmiljenja plašje. Nemo, brez besede se vrača iz cerkve kakor drugi, da dalje nosi sladko breme, dokler ne

7 DNI DO JUGOSLAVIJE BREMEN-EUROPA Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamci udobno potovanje do LJUBLJANE Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki: COLUMBUS HANSA in DEUTSCHLAND HAMBURG in NEW YORK Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga. Pomagali vam bomo preskrbeti vizirje za obiski ali precelitev vaših evropskih sorodnikov. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY NEW YORK

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Sheboyganu, Wis., je po stopnicah hiše, v kateri je stal novorojenček John Gasper tako nesrečno padel, da si je prebil lobanjo in poškodbam nekaj ur pozneje v bolnišnici podlegel. Pokojnik je bil samec, star 55 let. V Sheboyganu je živel zadnjih 6 let in je bil zaposlen na WPA projektu. V Ameriko je prišel pred 30 leti.

Tone Kamnikar se je težko ponesrečil pri delu v rudniku v Bingham Canyonu, v katerem je uposlen že več let. Nahaja se v bolnišnici St. Mark's v Salt Lake City, Utah.

5. febr. je preminul v Clevelandu Martin Podgorelec, star 67 let. Pred kratkim mu je umrla soproga. Rojen je bil v Humu pri Ormožu na Štajerskem.

Po enem tednu boleznij je preminul v Clevelandu Frank Kodek, star 60 let in doma iz Pečice pri Škocjanu na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 34 leti.

"Glas Narodz" Advertise in

1937 SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA 50 CENTOV Naročite ga danes. Slovenic Publishing Company New York, N. Y. 216 West 18th Street

SHIPPING NEWS No parnikih, ki so debelo tiskani, so vrste v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
19. februarja: Bremen v Bremen
20. februarja: Ile de France v Havre
24. februarja: Manhattan v Havre
26. februarja: Europa v Bremen
27. februarja: Paris v Havre
3. marca: Nostrandia v Havre
6. marca: Conte di Savoia v Genoa
9. marca: Bremen v Bremen
10. marca: Queen Mary v Cherbourg
12. marca: Ile de France v Havre
17. marca: Normandie v Havre
18. marca: Europa v Bremen
19. marca: Rex v Genoa
24. mara: Manhattan v Havre
27. marca: Saturnia v Trst
31. marca: Aquitania v Cherbourg
1. aprila: Ile de France v Havre
3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
7. aprila: Washington v Havre
10. aprila: Europa v Bremen
14. aprila: Normandie v Havre
15. aprila: Vulcania v Trst
16. aprila: Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Genoa
21. aprila: Manhattan v Havre
24. aprila: Ile de France v Havre
27. aprila: Europa v Bremen
28. aprila: Normandie v Havre
1. maja: Saturnia v Trst
4. maja: Paris v Havre
8. maja: Queen Mary v Cherbourg
12. maja: Aquitania v Cherbourg
14. maja: Champlain v Havre
15. maja: Conte di Savoia v Genoa
19. maja: Normandie v Havre
20. maja: Manhattan v Havre
21. maja: Bremen v Bremen
22. maja: Roma v Genoa
23. maja: Lafayette v Havre
26. maja: Queen Mary v Cherbourg
28. maja: Paris v Havre
29. maja: Rex v Genoa

Advertise in "Glas Narodz"